

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра менеджменту та бізнес адміністрування (№ 602)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

(підпис)

Валентина КУПРІЯНОВА

(ім'я та прізвище)

«30» серпня 2024 р.

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЛОГІСТИКА»

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: Експертиза товарів та послуг

(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна, заочна, дистанційна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2024 року

Харків – 2024 р.

Розробник: Гатило В.П., зав. каф. 602, к.е.н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри менеджменту та бізнес адміністрування (№ 602)

Протокол № 1 від «30» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри к.е.н., доцент
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Валентина ГАТИЛО
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Представник студентського самоврядування від факультету № 6

(підпис)

Ярослава ЧЕРНА
(ім'я та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Гатило Валентина Петрівна, к.е.н.,
доцент.

Викладає в університеті з 2006 року. За останній рік викладає наступні дисципліни:

- Менеджмент;
- Управління ланцюгами поставок;
- Фінансовий менеджмент;
- Логістика;
- Інформаційні системи і технології в управлінні;
- Вступ до фаху;
- Управління запасами та складська логістика;
- Економіка і бізнес.

Напрями наукових досліджень:
менеджмент, управління людськими ресурсами, логістика, управління іміджем підприємств.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 6.

Обсяг дисципліни: 4 кредитів ЄКТС/120 годин, у тому числі аудиторних – 56 год., самостійної роботи здобувачів – 64 год.

Форма здобуття освіти – денна, заочна, дистанційна.

Дисципліна – обов'язкова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні заняття, розрахунково-графічна робота, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – «Підприємництво», «Теоретичні основи товарознавства», «Менеджмент».

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – «Товарознавство (Харчові продукти)», «Товарознавство (непродовольчі товари)», а також можуть бути використані під час написання бакалаврської роботи.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: курс спрямований на формування у майбутніх фахівців системних знань і розуміння концептуальних основ логістики, теорії й практики розвитку цього напрямку та набуття навичок самостійної роботи щодо засвоєння навчального матеріалу стосовно сучасних методів управління матеріальними та іншими потоками в сучасних умовах.

Завдання: курс спрямований на формування у майбутніх фахівців системних знань і розуміння концептуальних основ логістики, теорії й практики розвитку цього напрямку та набуття навичок самостійної роботи щодо засвоєння навчального матеріалу стосовно сучасних методів управління матеріальними та іншими потоками в сучасних умовах.

Компетентності, які набуваються.

Загальні:

- ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.
- ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
- ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.

Фахові:

- СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.
- СК 9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.
- СК 10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.

Очікувані результати навчання:

- ПРН 17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.
- ПРН 19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.
- ПРН 20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Концептуальні основи логістики.

Тема 1. Поняття, визначення і предметна область логістики.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 години.*
- *Практичне заняття: «Поняття, визначення і предметна область логістики».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.*

Рекомендована література. Походження та трактування логістики. Питання логістики. Цілі і завдання логістики. Основні правила логістики. Основні поняття логістики. Класифікація матеріальних потоків.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 2. Функціональні області логістики і їх основні характеристики. Логістичні операції і логістичні функції.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 години.*
- *Практичне заняття: «Функціональні області логістики і їх основні характеристики. Логістичні операції і логістичні функції».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.*

Функціональні області логістики і їх основні характеристики. Логістичні операції, визначення та класифікація. Логістичні функції, визначення та класифікація.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 3. Принципи логістики. Третя сторона в логістиці.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 години.*
- *Практичне заняття: «Принципи логістики. Третя сторона в логістиці».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.*

Принципи логістики. Різниця концепцій організації виробництва. Розподіл логістичних функцій між службами підприємства. Третя сторона в логістиці.

Функції логістичних посередників. Класифікація PL-операторів. Особливості сервісних потоків.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 4. Логістичні концепції.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 години.*
- *Практичне заняття: «Логістичні концепції».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.*

Поняття логістичної концепції. Логістична концепція «планування потреб / ресурсів, RP». Логістична концепція «точно в строк (just-in-time, JIT)».

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 5. Радар логістичних трендів DHL.

- *Форма занять: лекція, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.*

робототехніка в логістиці. Омніакальна логістика. Самохідні транспортні засоби. Тунельна логістика. Доповнена реальність. Безпілотні літальні апарати. 3D-друк. Одиначне виробництво. Big Data.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Модульний контроль 1

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): комп'ютери.*

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – 2 години.*

Підготовка до модульного контролю.

Змістовний модуль 2. Функціональне розподілення логістики.

Тема 6. Закупівельна логістика.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.*
- *Практичне заняття: «Закупівельна логістика».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.*

Питання закупівельної діяльності Цілі і завдання закупівельної логістики
Завдання «Зробити або купити?» характеристики закупівель Завдання вибору постачальника Етапи процесу закупівель Форми організації закупівельної діяльності Організаційна структура відділу закупівель

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 7. Логістика запасів.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*

- *Практичне заняття: «Логістика запасів».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.*

Завдання закупівельної логістики. Методи матеріального забезпечення виробництва. Види запасів. Системи управління запасами. Система з фіксованим розміром замовлення. Визначення оптимального розміру замовлення. Облік поступового поповнення запасу. Система з фіксованим розміром замовлення. Облік можливості дефіциту. Узагальнені показники системи з фіксованим розміром замовлення. Система з фіксованою періодичністю замовлення. Показники системи з фіксованою періодичністю замовлення. Система з встановленою періодичністю до постійного рівня (TS- система). Система «максимум - мінімум» (S-s-система). Система з встановленою періодичністю та фіксованим замовленням (TQ-система).

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 8. Складська логістика.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*
- *Практичне заняття: «Складська логістика».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.*

Структура складського господарства. Класифікація складів. Функції складів в логістичній системі. Процес складування. Вибір форми власності складу. Витрати на розміщення складської мережі. Складські системи. Техніко- економічні параметри складу. Інші техніко-економічні параметри складу.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача

Тема 9. Транспортна логістика.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*
- *Практичне заняття: «Транспортна логістика».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.*

Порівняльна характеристика основних видів транспорту. Характеристики вантажного потоку. Приклад визначення характеристик транспортного потоку. Моделювання матеріалопотоку. Види маршрутів вантажних перевезень за допомогою автомобільного транспорту. Маятниковий маршрут із зворотним холостим пробігом. Маятниковий маршрут із зворотним частково холостим пробігом. Маятниковий маршрут із зворотним навантаженим пробігом. Простий кільцевий маршрут. Розвізочний маршрут. Збиральний маршрут. Техніко-експлуатаційні показники роботи автотранспорту.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 10. Сервісна логістика.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 годин.*
- *Практичне заняття: «Сервісна логістика».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.*

Формування системи логістичного сервісу. Рівень логістичного обслуговування. Приклад визначення рівня логістичного обслуговування на підприємстві. ABC-аналіз. Приклад визначення рівня логістичного сервісу на основі ABC-аналізу. XYZ-аналіз. Оптимальний рівень логістичного обслуговування. Критерії якості логістичного сервісу.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

11. Розподільча логістика.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 годин.*
- *Практичне заняття: «Розподільча логістика».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.*

Схема операцій при фізичному розподілі продукції. Основні завдання розподільної логістики. Принципи розподільчої логістики. Процес розподілу товарів. Поняття і функції каналу розподілу. Рівень логістичного каналу. Характеристики каналів розподілу. Порівняльна характеристика каналів розподілу. Типи посередників. Схеми дистрибутивних каналів. Критерій вибору розподільчої системи. Золоті правила фізичного розподілу. Фактори вибору місць розміщення розподільного центру. Організація розподілу матеріальних потоків з різною кількістю складів. Залежність сукупних витрат на функціонування системи розподілу від кількості вхідних в неї складів.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Модульний контроль 2

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): комп'ютери.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – 2 години.*

Підготовка до модульного контролю.

5. Індивідуальні завдання

Виконання розрахунково-графічної роботи (РГР) на тему «Управління матеріальними потоками на основі поопераційного обліку логістичних витрат».

6. Методи навчання

Словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.); наочні (ілюстрування, демонстрування) та практичні (практичні роботи, індивідуальне опитування, тестування).

7. Методи контролю

Контроль і оцінювання якості набутих знань, умінь та практичних навичок студентів має системний характер, базується на принципі наскрізного контролю, який дозволяє забезпечити взаємозв'язок між усіма видами навчального процесу: лекції, практичні заняття, самостійна та індивідуальна робота студента, поточний контроль, залік. Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів підсумкового контролю у вигляді письмового іспиту.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Виконання і захист лабораторних (практичних) робіт	0...2	5	0...10
Модульний контроль	0...29	1	0...29
Змістовний модуль 2			
Виконання і захист лабораторних (практичних) робіт	0...2	11	0...22
Модульний контроль	0...29	1	0...29
Виконання і захист РГР	0 .. 20	1	0 .. 10

Семестровий контроль (іспит) проводиться за наявності допуску до іспиту. Під час складання семестрового заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з двох теоретичних запитань та одного практичного. Максимальна кількість балів за кожне питання: 30, 30, 40 (сума – 100 балів).

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

(60-74). Показати мінімум знань та умінь. Виконати індивідуальні завдання та здати тестування. Знати класифікацію наук, види наукової діяльності студентів, методи планування і прогнозування науки і економіки; основи методології НДР; методику НДР (етапи проведення досліджень; планування експерименту, підготовку і проведення експериментів, узагальнення і обробку експериментальних даних, порядок оформлення і захист результатів дослідження; основи бібліографії; систему організації труда наукових співробітників;

(75-89). Твердо опанувати перелік знань та умінь, захистити всі індивідуальні завдання, здати тестування та поза аудиторну самостійну роботу. Мати уяву про принципи взаємодії між урядовими, науково-дослідницькими організаціями та бізнесом на прикладі найбільш розвинутих країн світу.

(90-100). Досконально знати всі теми та уміти застосовувати засоби підвищення ефективності науково-дослідного труда.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

9. Політика навчального курсу

Процедура відпрацювання пропущених занять (знаходження на лікарняному, мобільність та ін.), невиконаних завдань та перевірка на плагіат виконаних здобувачем завдань, а також дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу тощо, регулюються положеннями внутрішньої системи якості ([https://khai.edu.ua/education/sistema-zabezpechennya-yakosti-osviti/](https://khai.edu.ua/education/sistema-zabezpechennya-yakosti-osviti/vnutrishnya-sistema-zabezpechennya-yakosti-osviti/)) Методичне забезпечення

1. [Логістика : навч. посіб. до виконання практ. робіт / А. В. Кононенко, Ю. О. Романенков, В. П. Гатило ; М-во освіти і науки України, Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т". - Харків. - Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т", 2019. - 56 с. - 978-966-662-665-6](#)
2. [Логістичний менеджмент : конспект лекцій / М. М. Федоренко, Ю. О. Романенков ; М-во освіти і науки України, Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т". - Харків. - Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т", 2020. - 208 с. - 978-966-662-764-6](#)

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації з проведення лабораторних робіт тощо, які видані в Університеті знаходяться за посиланням:

http://library.khai.edu/catalog?clear_all_params=0&mode=KNMZ&lang=ukr&caller_mode=SearchDocForm&ext=no&theme_path=0&themes_basket=&ttp_themes_basket=&discipline_search=no&top_list=1&fullsearch_fld=&author_fld=%D0%A0%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2&docname_fld=&docname_cond=beginwith&theme_context=%D0%A0%D1%96%D0%B7%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F+%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B2&theme_cond=all_theme&theme_id=0&is_ttp=0&combiningAND=0&step=20&tpage=1

10. Рекомендована література

Базова

1. Крикавський Є.В. Логістика для економістів: підручник - 2-ге вид., випр. і допов. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2014. - 475 с.
2. Горбенко О.В. Логістика: Навч. посіб. для студентів, аспірантів, викладачів ВНЗ, спеціалістів з логістики. Рекомендовано МОН — К.: «Знання», 2014. — 315 с.
3. Тюріна М. Логістика / М. Тюріна, М. Гой, І. Бабій // За ред. Ніла Тюріна, ЦУЛ. – 2020.- 392 с.
3. Кислий В. Логістика. Теорія та практика / Володимир Кислий, Олена Біловодська, Олег Олефіренко, Оксана Соляник // Центр навчальної літератури. – 2019 р. – 360 с.
4. Рубен Е. Нові ідеї в управлінні поставками. П'ять кроків, які ведуть до реального результату / Дж. Пол Дитман, Рубен Е. Слоун, Джон Т. Менцер, Альпина Паблішер // 2017 р. – 230 с.
5. Міжнародна логістика [Електронний ресурс] : ел. підручник / О. М. Сохацька, Р. Є. Зварич, В. М. Панасюк [та ін.] ; за наук. ред. О. М. Сохацької. - Тернопіль : ЗУНУ, 2022. - 373 с.

Допоміжна

1. Денисенко М.П., Левковець П.Р., Михайлова Л.І. та ін. Організація та проектування логістичних систем: Підручник / за ред. проф. М.П. Денисенка, проф. П.Р. Лековця, проф. Л.І. Михайлової. — К: Центр учбової літератури, 2010. – 336 с.
2. Крикавський Є.В. Матеріальні потоки у логістиці промислового підприємства: монографія / Є. В. Крикавський, Н. М. Васильців, В. А. Фалович. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2015. - 249 с.

11. Інформаційні ресурси

1. Сайт кафедри <http://faculty6.khai.edu/ru/site/kafedra-menedzhmenta.html>
2. Курс «Логістика» на менторі <https://mentor.khai.edu/enrol/index.php?id=4812>
3. Радар логістичних трендів від DHL <https://www.dhl.com/global-en/home/insights-and-innovation/insights/logistics-trend-radar.html>
4. Навчально-методичне забезпечення дисципліни "Логістика" для бакалаврів / Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т" ; розроб. В. П. Гатило. - Харків, 2020. - 152 с . – режим доступу - http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/_1011Logistika.pdf, що містить: конспект лекцій, методичні вказівки до виконання лабораторних робіт, методичні вказівки до практичних занять, методичні вказівки до виконання розрахункових (розрахунково-графічних) робіт, методичні вказівки та рекомендації для виконання курсових робіт (проектів), тематика індивідуальних завдань, приклади розв'язування типових задач чи виконання типових завдань, методичні вказівки до самостійної роботи студентів, питання, тести для контрольних заходів, рекомендована література, інформаційні ресурси.